

BR. 39 ■ 2024.



emagazin

ENERGETSKOG PORTALA

ISSN 2560-5178

Kristin Melsom

ambasadorica Norveške u Srbiji

Strategije za očuvanje planete

**Kako
solarne
kompanije
odgovaraju
na globalne
izazove**

Odgovorno poslovanje

**RECIKLAŽA KAO KLJUČ
ODRŽIVOG RAZVOJA**



ODRŽIVO POSLOVANJE PO MERI KOMPANIJE ABB

Usvetu u kom se poslovni uspeši često sukobljavaju s ekološkim izazovima, kompanija ABB pruža inspirativan primer kako odgovorno poslovanje može ići ruku podruku s očuvanjem životne sredine. Kroz inovativna rešenja, ABB je uspeo da spoji održivost i najnovija tehnološka dostignuća, omogućavajući industriji, energetskom sektoru i transportu da drastično smanje emisije i unaprede energetske efikasnosti. O ključnim strategijama i viziji koje ABB opravdano čine liderom energetske efikasnosti, razgovarali smo sa Sandrom Vidal, menadžerom za održivost, ABB Motion Southern Europe, i Milanom Jevremo-

ABB se ponosi svojom ulogom tehnološkog lidera u oblasti elektrifikacije i automatizacije i nalazi se u samom centru ubrzanja energetske tranzicije

vićem, direktorom lokalne poslovne jedinice Elektromotorni pogoni i upravljanje kompanije ABB Srbija.

Možete li detaljnije objasniti ABB-ovu posvećenost cirkularnoj ekonomiji? Koje korake preduzimate da biste poboljšali dugovečnost proizvoda,

mogućnost reciklaže i efikasno korišćenje resursa?

Sandra Vidal: ABB-ova agenda održivosti čvrsto je integrisana u samu suštinu kompanijske misije, oslanjajući se na tri ključna stuba: omogućavanje društva s niskim emisijama ugljenika, očuvanje resursa i unapređenje

društvenog napretka. Što se tiče stuba cirkularne ekonomije, naš cilj je da smanjimo otpad, zaštitimo vodu i biodiverzitet i odgovorno koristimo zemljište. S tim u vezi, posvećeni smo integraciji principa cirkularnosti u sve faze životnog ciklusa proizvoda, počevši od dizajna i nabavke, pa sve do proizvodnje, upotrebe i odgovornog završetka životnog veka proizvoda. Naša ambicija je da do 2030. godine najmanje 80 odsto našeg portfolija proizvoda i rešenja bude u skladu s cirkularnim principima, uz usmeravanje na minimizaciju otpada koji završava na deponijama. Takođe, ABB je tu da podrži svoje klijente u unapređenju njihove cirkularne ekonomije kroz inovativne tehnologije i rešenja, uključujući usluge modernizacije opreme, preuzimanja i reciklaže.

ABB pomaže klijentima u smanjenju emisija ugljen-dioksida i posvećen je smanjenju sopstvenih emisija kroz ciljeve usklađene s inicijativom Science Based Targets (SBTi). Možete li nam ukratko predstaviti ovu inicijativu i objasniti kako je kompanija uskladila svoje poslovanje s njenim principima?
Sandra Vidal: Prvi stub naše ABB agende održivosti je stvaranje društva s niskim emisijama ugljenika, čime pokazujemo našu

duboku posvećenost postizanju neto nulte emisije do 2050. godine. Partnerstvom s našim klijentima nastojimo da izbegnemo emisije štetnih gasova postavljanjem ambicioznih ciljeva koji su u skladu sa inicijativom za ciljeve zasnovane na nauci (SBTi). Međunarodna priznanja i validacija naših ciljeva dodatno osnažuju naš kredibilitet, potvrđujući našu posvećenost klimatskoj akciji i ističući našu ulogu u rešavanju hitnih izazova koje izazivaju klimatske promene s kojima se, nažalost, suočavamo ovih dana. Kako se naučna saznanja razvijaju, SBTi će ići u korak s tim, a ABB je spreman da nastavi saradnju s naučnicima kako bismo osigurali postavljanje značajnih ciljeva koji doprinose na relevantan i merljiv način.

ABB planira smanjenje direktnih i indirektnih emisija za 80 odsto do 2030. godine u poređenju sa nivoima iz 2019. Kao dugoročni cilj, ABB teži potpunom smanjenju direktnih i indirektnih emisija do 2050. godine u poređenju sa nivoima iz 2022. Koje strategije i tehnologije će vam pomoći da postignete ove ambiciozne ciljeve?
Sandra Vidal: ABB je razvio jasnu strategiju za postizanje ciljeva smanjenja emisija za 2030. i 2050. godinu. Ova strategija uključuje nekoliko



Sandra Vidal

menadžerka za održivost, ABB Motion Southern Europe

Milan Jevremović

direktor lokalne poslovne jedinice Elektromotorni pogoni i upravljanje kompanije ABB Srbija

ključnih inicijativa i tehnologija. Na primer, elektrifikaciju celokupne ABB flote vozila, korišćenje 100 odsto obnovljivih izvora električne energije ili postavljanje sistema za upravljanje energijom u svim objektima kako bi se poboljšala energetska efikasnost. Strategija za smanjenje emisija ugljen-dioksida, takođe, naglašava principe cirkularne ekonomije, kao što su očuvanje resursa i eliminacija otpada, kako bi se podržao efikasniji i održiviji poslovni model. Međutim, postizanje ovih izazovnih ciljeva ABB ne može učiniti sam. Zajednička saradnja sa dobavljačima i klijentima ključna je za smanjenje emisija kroz ceo lanac vrednosti, osiguravajući sveobuhvatan pristup održivosti.

Tehnologije koje razvija ABB omogućavaju smanjenje emisija u industriji, transportu, zgradama, data centrima, energetici i drugim sektorima. Možete li nam reći više o ovim tehnologijama?

Milan Jevremović: U industriji, ABB nudi širok spektar rešenja usmerenih na unapređenje industrijske efikasnosti i održivosti. Naši napredni sistemi automatizacije optimizuju



*U sektoru
transporta,
ABB rešenja za
mobilnost predvode
prelazak ka
održivoj budućnosti*



proizvodne procese, smanjujući potrošnju energije i otpad, dok motori i pretvarači visokih performansi pomažu u značajnom smanjenju potrošnje električne energije. Pametni senzori i procesna analitika pružaju dragocene uvide za kontinuirano unapređenje upravljanja energijom. U sektoru transporta, ABB rešenja za mobilnost predvode prelazak ka održivoj budućnosti. Naš sveobuhvatan portfolio punjača za električna vozila uključuje i nove visokonaponske punjače koji omogućavaju bržu integraciju električnih vozila. Pored toga, naši sistemi za elektrifikaciju železnica, kao i vučni pretvarači i pogoni, značajno poboljšavaju efikasnost železničkog transporta i smanjuju oslanjanje na fosilna goriva. U zgradama, ABB pametni automatizovani sistemi omogućavaju efikasno upravljanje grejanjem, ventilacijom, klimatizacijom i osvetljenjem, povećavajući udobnost i sigurnost objekta, dok istovremeno značajno smanjuju potrošnju energije. Na primer, u Srbiji smo implementirali sisteme za upravljanje energijom u velikim zgradama koji integrišu obnovljive izvore i optimizuju potrošnju. U data centrima, koji postaju sve veći potrošači energije, ABB nudi energetske efikasne sisteme za zaštitu i distribuciju električne energije, kao i napredna rešenja za praćenje koja osiguravaju optimalnu potrošnju. U energetsom sektoru, ABB je lider u tranziciji ka obnovljivim izvorima energije. Omogućavamo integraciju

obnovljive energije u mrežu, nudeći rešenja za napajanje vetroturbinna, sisteme za skladištenje energije, tehnologiju automatizacije mreža, kao i digitalna rešenja koja to prate. Sve navedeno poboljšava efikasnost i pouzdanost energetskih sistema, podržavajući održivu energetsku budućnost. Zaključno, ABB portfolio tehnologija savršeno je osmišljen da odgovori na izazove u različitim sektorima, promovišući energetske efikasnost i održivost, što može značajno doprineti smanjenju emisije gasova sa efektom staklene bašte. ABB dokazuje da održivost nije samo cilj – već način poslovanja.

Kako ABB integriše održive prakse u svoje osnovne poslovne operacije? Na koji način saradujete sa svojim dobavljačima i partnerima kako biste osigurali poštovanje standarda održivosti kroz ceo lanac snabdevanja, posebno u vezi s kriterijumima zaštite životne sredine, društvenim upravljanjem (ESG) i emisijama ugljen-dioksida?

Sandra Vidal: ABB se ponosi svojom ulogom tehnološkog lidera u oblasti elektrifikacije i automatizacije i nalazi se u samom centru ubrzanja energetske tranzicije. Svakodnevno podstičemo naše klijente širom sveta da optimizuju, elektrifikuju i dekarbonizuju svoje operacije, čime im pomažemo da ostanu konkurentni uz istovremeno smanjenje karbonskog otiska. ABB misija je da kroz naše aktivnosti učinimo način na koji se krećemo, proizvodimo, radimo i

živimo održivijim u celini. ABB agenda održivosti u potpunosti je usklađena s ovom misijom. U poslednjim godinama, fokusirali smo se na unapređenje održivosti unutar ABB-a, a danas imamo dobro definisane procese i okvire za upravljanje. Sada je trenutak da proširimo ovu praksu na naše šire vrednosti, u saradnji s klijentima, dobavljačima i partnerima. Naša posvećenost nije samo u tome da saradujemo s dobavljačima kako bismo učinili naš lanac snabdevanja održivijim, već i da saradujemo i angažujemo se izvan klasičnih okvira kako bismo ih podržali na njihovom putu ka održivosti. To je nešto mnogo više – naša vizija trajnijeg doprinosa održivoj budućnosti.

Koliko su vaši klijenti uspeali da smanje ili izbegnu emisije ugljen-dioksida zahvaljujući ABB-ovim tehnologijama do sada? Imate li neke primere iz regiona?

Milan Jevremović: Naši klijenti moraju da vode svoje poslovanje konstantno na visokom nivou, dok istovremeno ispunjavaju sve zahtevnije ciljeve tržišta. Potrebno je da budu produktivniji i održiviji. A sada, moram reći, potrebno je da budu „čistiji i efikasniji” – i mi smo tu da im pomognemo da to postignu. ABB je aktivno učestvovao u mnogim takvim aktivnostima i projektima, posebno širom Evrope, u različitim sektorima. Istaći ću nekoliko primera: saradivali smo sa vodećom energetskom kompanijom u Švedskoj kako bismo izbegli oko 100.000 tona emisije

ugljen-dioksida godišnje kroz implementaciju ABB rešenja za pametne mreže i sistema za integraciju obnovljive energije. U Srbiji smo uključeni u nekoliko projekata u energetskom sektoru. Jedan od značajnih primera je hidroelektrana „Bajina Bašta”. Ugradnja statičkog frekventnog pretvarača pomaže da RHE „Bajina Bašta” ima efikasniji rad kroz više aspekata i da proizvede više zelene

je poboljšala energetske efikasnosti, a investicija će se isplatiti za samo dve godine. U Bugarskoj smo realizovali značajan projekat u fabrici „Aurubis”, gde smo imali trogodišnji ugovor za unapređenje energetske efikasnosti cele fabrike. Ovo je uključivalo više od 800 visokoefikasnih motora i pogona, omogućavajući fabrici da vodi svoje operacije čistije i efikasnije. Gledajući unapred, naši planovi

na inicijativama koje pokazuju kako možemo pomoći drugima da razviju svoje ciljeve održivosti. Ove godine, ABB Srbija bio je partner u projektu Pametni gradovi, koji je organizovala Nordijska poslovna alijansa u Srbiji. Cilj ovog projekta bio je definisanje mape puta ka izgradnji pametnijih i održivijih zajednica u Srbiji. Pokrenut u aprilu u Kragujevcu, projekat je okupio više od 200 učesnika, uključujući sva četiri nordijska ambasadora, predstavnike Vlade Republike Srbije, gradonačelnika Kragujevca, kao i istaknute govornike iz nordijskih zemalja i Srbije. Važan deo ove inicijative jeste stvaranje urbanih prostora koji nisu samo tehnološki napredni već i ekološki prihvatljivi i društveno korisni. Implementacijom koncepta pametnih gradova, urbane sredine mogu optimizovati javni prevoz, poboljšati energetske efikasnosti i unaprediti digitalne usluge. Tokom događaja je naglašeno da je tehnološka inovacija ključni deo transformacije pametnih gradova. Međutim, to nije jedini faktor koji pokreće promene. Efikasno liderstvo, zajedničko planiranje i aktivno uključivanje lokalnih zajednica takođe su neophodni kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal pametnih gradova. Ova inicijativa predstavlja jedan od načina na koji saradujemo sa lokalnim zajednicama kako bismo im pomogli na putu ka održivijem i pametnijem razvoju. U bliskoj budućnosti planiramo da organizujemo lokalni događaj posvećen održivosti, gde ćemo okupiti naše partnere i dobavljače radi razmene iskustava i razgovora o njihovim agendama održivosti. Naš cilj je deljenje najboljih praksi, razumevanje njihovih potreba i zajednički razvoj aktivnosti. Želimo da kreiramo lokalnu zajednicu koja će nas sve voditi ka zelenijem, efikasnijem i održivijem razvoju, jer verujemo da zajedno možemo postići više i osigurati bolju budućnost za sve nas.

Intervju vodila: Milena Maglovski



energije. U sektoru građevinarstva istakao bih pametne sisteme kućne automatike implementirane u novom rezidencijalnom naselju Novi Dorćol. U sektoru data centara, Data centar u Kragujevcu odličan je primer gde su ABB rešenja za pametno napajanje značajno unapredila efikasnost i doprinela ukupnim performansama tog data centra. Iz regiona ističe se nedavni primer iz Mađarske, gde smo isporučili naše visokoefikasne IE5 sinhronne reluktantne motore i pogone za modernizaciju pumpnih aplikacija za fabriku vakcina GlaxoSmithKline. Ova modernizacija značajno

uključuju proširenje napora u oblasti proizvodnje zelenog vodonika. Ove inicijative ne samo da odražavaju ABB-ovu posvećenost inovacijama, već i našu odlučnost da ispunimo trenutne ekološke standarde, dok istovremeno postavljamo granice za osiguranje zelenije budućnosti.

Da li ste imali neke lokalne aktivnosti ili projekte koji demonstriraju ABB-ovu posvećenost održivosti? Da li planirate nešto u bliskoj budućnosti?

Milan Jevremović: Želeo bih da istaknem neke aktivnosti u kojima saradujemo s drugim kompanijama